

Miljöstyrning av renoveringsprocessen

SYFTE

Utveckla processmetodik med tillhörande verktyg för miljöstyrning vid byggnadsrenovering i samverkan med företag. Miljöstyrning avser här inte bara av energifrågor utan mer av en helhetssyn som också täcker t ex innemiljöfrågor, materialval, m.m.

BESKRIVNING

En viktig del i projektet är att verktyg/processer för miljöstyrning av renoveringsprojekt utvecklas genom arbete i pågående eller planerade faktiska renoverings/ombyggnadsprojekt hos samarbetsföretag. Forskare och praktiker kommer att arbeta tillsammans i planerade och pågående renoveringsprojekt för att hitta sätt att integrera miljö- och uthållighetsmål i renoveringsprocessen, från början till slut.

En separat del av projektet är att närmare studera befintliga hållbarhetscertifieringsverktyg och dess potentiella tillämpning också när det gäller förnyelse av större befintliga bostadsområden (t ex miljonprogramsområden).

FÖRVÄNTADE RESULTAT

Målet är att ta fram en processmetodik som ger konkret vägledning bl.a. vid formulering av miljömål för renoveringsprojekt, dvs. hur miljöprogram, miljöplaner och kontrollplaner kan utformas och när i renoveringsprocessen dessa bör tas fram och av vem. Den utvecklade metodiken förväntas också i stor utsträckning tillämplig vid nybyggande. Till manualen är tänkt att koppla ett processverktyg i vilket man kan välja mål som är relaterade till befintliga verktyg/miljöbedömningar av relevans, t ex. Miljöbyggnad, klimatpåverkansberäkningar, LCC, passivhusstandard, brukarenkäter och liknande.

DELTAGARE

Forskare: Tove Malmqvist (projektledare), Stefan Olsson (doktorand vid avd för Miljöstrategisk analys, KTH + konsult hos Bengt Dahlgren AB), Mauritz Glaumann (prof. em KTH/Högskolan i Gävle), Josefin Wangen (PhD, forskare vid avd för Miljöstrategisk analys, KTH)
Partners: HSB, Riksbyggen, Botkyrkabyggen, ROT-partner, Uppsalahem, Fastighets AB Seglet, EDHSfären AB, Bengt Dahlgren AB.

I projektet samarbetar vi också med Centre for Sustainable Communications vid KTH (www.cesc.kth.se) för att titta närmare på förutsättningar för att installera och utnyttja ICT-lösningar för att minska energianvändningen, i samband med renovering.

FINANSIÄRER

Projektet finansieras av Formas och partnerföretag.

KONTAKTPERSON

Tove Malmqvist, KTH, tove.malmqvist@abe.kth.se

PROJEKTTID

2013-2015